

บทที่ 1

บทนำ

แนวทฤษฎีและเหตุผลสำคัญ

บทบาทความสำคัญของครูในฐานะเป็น "หัวใจ" ของการจัดการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพของประชานั้น ได้เป็นที่ตระหนักและยอมรับกันโดยทั่วไป ในทุกสังคมและทุกประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศไทย ซึ่งอยู่ในช่วงของการเปลี่ยนแปลง และการเร่งรัดพัฒนาประเทศ ย่อมมีความจำเป็นและความต้องการ อย่างยิ่งยวดยิ่งที่จะให้มีหลักประกันความมั่นคงและความเป็นไปไ้สำหรับความเจริญ ก้าวหน้าในอนาคตด้วยการมีระบบการศึกษาและครู ซึ่งสามารถสร้างกำลังคนได้ เหมาะสมกับแผนงานและเป้าหมายของประเทศ ดังที่ เจริญผล สุวรรณโชติ (2521 : 7) ได้กล่าวว่า "ประเทศชาติใดที่มีครูที่ดี มีคุณธรรมมีสมรรถภาพในการ เป็นครูสูงย่อมจะทำให้การศึกษาทุกระดับมีคุณภาพสูงยิ่งขึ้นและนั่นก็คือ การพัฒนา ประเทศในทุก ๆ ด้านจะเจริญอย่างแน่นอน

การฝึกหัดครูจึงเป็น "กุญแจ" สำคัญของการพัฒนาประเทศ เพราะว่าหาก เรามิ ้วิธีการและการดำเนินการผลิตครูที่ดีมีคุณภาพให้พอเพียง กับความต้องการ ของประเทศแล้ว คุณภาพของการศึกษาของชาติย่อมบังเกิดผลลึกลับตามไปด้วย แต่ถา ่สถานฝึกหัดครูไม่มีคุณภาพและไม่เพียงพอกับความต้องการแล้ว การศึกษาระดับต่างๆ ก็จะไม่สามารถจัดให้ไ้ผลดีเท่าที่ควร ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา

รัฐบาลมีนโยบายที่จัดการศึกษาทางานฝึกหัดครูทุกระดับดังจะเห็นได้จาก แผนการศึกษา พุทธศักราช 2520 หมวด 2 เกี่ยวกับนโยบายการศึกษาของรัฐในข้อ 19 ที่กล่าวไว้ว่า รัฐเป็นผู้จัดการฝึกหัดครูทุกระดับ และพึงดำเนินการผลิตครู เพื่อให้ สถานศึกษาต่าง ๆ มีครูผู้สามารถให้การศึกษไ้ผลสมบูรณ์สมควรมุ่งหมายตามแผน การศึกษาแห่งชาติ รัฐพึงใช้มาตรการพิเศษคัดเลือกบุคคลที่จะเข้าศึกษาคานการ ฝึกหัดครู ทั้งนี้เพื่อให้ได้บุคคลที่มีสติปัญญาความเหมาะสมและความสามารถที่จะเป็นครู

(วารสาร ณ บวรศิริ 2525 : 7)

ในช่วงเวลาที่ผ่านมานักวิชาการ นักอนาคตนิยม และผู้เกี่ยวข้องรับผิดชอบ การศึกษาโคัพยายามศึกษา วิเคราะห์และประมวลข้อมูลเกี่ยวกับสภาพในอนาคตของ ประเทศไทยไว้เป็นอันมาก ข้อสรุปทั้งหลายล้วนแสดงการคาดคะเนที่สอดคล้องกันว่ามี ความจำเป็นที่จะต้องเตรียมการรับความเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะเกิดขึ้นเป็นอย่างมากและ รวดเร็ว ทั้งในแง่ของอาชีพ เศรษฐกิจ การเมือง สภาวะแวดล้อมลักษณะพลเมือง การดำรงชีวิตและความต้องการทางการศึกษา

จากการคาดคะเนดังกล่าว ได้มีข้อสรุปในประเด็นสำคัญที่ว่ามีความจำเป็น อย่างรีบด่วนที่จะต้องมีการปรับปรุงระบบการจัดการศึกษาสำหรับครูให้สามารถรับ สภาพความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของสังคมและพลเมืองในอนาคตได้ทันการ ทั้งนี้เป็นที่ยอมรับโดยปราศจากข้อโต้แย้งว่าการจัดการศึกษาจะประสบความสำเร็จ ได้มากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับคุณภาพและประสิทธิภาพของครูนั่นเอง

ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของสถาบันผลิตครู จะต้องปฏิบัติภารกิจด้านการผลิตครูและ จัดทำสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้พร้อม เพื่อจะได้ผลิตครูออกมาที่มีคุณภาพ มีสมรรถภาพ เหมาะสมตามความต้องการ แต่การจัดการฝึกหัดครูก็ยังมีข้อบกพร่องและปัญหาหลาย ประการ ซึ่งเห็นได้จากการประเมินวัตถุประสงค์นโยบาย เป้าหมาย และวงเงิน ด้วนรวมของการฝึกหัดครู ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (2520-2524) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ อ้างถึงใน เลิศชัย สอนสุภาพ 2527 : 5) ดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับตัวอาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครูยังมีศรัทธา อุทิศตนและ เจกคติอยู่ในระดับต่ำ ไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการเป็นครู
2. ปัญหาการประสานงานระหว่างหน่วยงานผลิตครู และหน่วยงานใช้ครู ยังไม่ดีเท่าที่ควร แผนงานการผลิตครูขาดความชัดเจน ทำให้การผลิตครูในสถาบัน ฝึกหัดครูต่าง ๆ ไม่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
3. ปัญหาเกี่ยวกับระบบการเรียนการสอนและหลักสูตรยังเน้นภาคทฤษฎี มากกว่าภาคปฏิบัติ : เป็นผลให้ผู้จบการศึกษาไม่สามารถปฏิบัติการสอนได้ดีเท่าที่ควร
4. ปัญหาคุณภาพของผู้จบการศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครูยังอยู่ในระดับต่ำ โดยเฉพาะพื้นฐานความรู้ในวิชาที่ใช้สอน และสมรรถภาพการสอนอยู่ในระดับต่ำ

ที่ว่าจะต้องเป็นการเตรียมผู้เรียนให้กลับไปช่วยแก้ปัญหาของสังคมที่มีอยู่ในปัจจุบัน โดยแก้ปัญหาเพื่อความสูงของตนเองและส่วนรวม สถาบันการศึกษาที่จะคงมีความคิดที่ว่า วิชาการ ความรู้ที่ผู้เรียนพึงจะไ้รับนั้นมีไ้มาจากครูสอนแต่เพียงอย่างเดียว คงจำไม่ถึงอยู่เสมอว่า ความรู้นั้นเกิดไ้หลายทาง เช่น จากครูสอน ตัวผู้เรียนคนควาเอง ผู้ร่วมชั้นเรียนและจากแหล่งคนควาท่าง ๆ ตลอดจนเหตุการณ์ประจำวันที่จะพึงไ้

3. การติดตามผล คือ ผู้เรียนที่จบการศึกษาออกไปยังสังคมแล้วก็เป็นหน้าที่ของสถาบันที่จะคอยสอดส่องเอาใจใส่ต่อผลิคผลนั้นว่าเป็นประโยชน์หรือไม หรือผลิคผลที่ออกไปนั้นมีปัญหาสิ่งใด เกี่ยวกับการดำรงอาชีพทางพลศึกษา

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำหน้าที่เป็นอาจารย์ในวิทยาลัยพลศึกษาและปฏิบัติงานในแผนกแนะแนว จึงมีความคิดที่จะศึกษาและทำการวิจัยในเรื่องความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาศั้นสูง ในวิทยาลัยพลศึกษา เพื่อหาข้อมูลอันจะเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในวิทยาลัยพลศึกษาให้เหมาะสม เพื่อให้สามารถผลิตครูพลศึกษาที่มีคุณภาพเป็นที่ต้องการของประเทศไทยต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาศั้นสูงในวิทยาลัยพลศึกษา

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาศั้นสูงในวิทยาลัยพลศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

อาจารย์และนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาศั้นสูงในวิทยาลัยพลศึกษาไม่แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษามิติของการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูงพลศึกษาในวิทยาลัยพลศึกษาในค้ำต่าง ๆ ดังนี้

1. คำนการสอนเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
2. คำนการเรียนของนักศึกษา
3. คำนการสอนของอาจารย์
4. คำนอุปกรณการสอน สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก
5. คำนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรพลศึกษา
6. คำนการใช้แหล่งคนควา
7. คำนการประเมินผลการเรียน

ขอกกลางเบื้องต้น

ผู้วิจัยถือว่าข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของอาจารย์และนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษาของวิทยาลัยพลศึกษาเป็นข้อมูลที่เชื่อถือได้และตรงกับความเป็นจริง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ทราบความคึกเห็น เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนในวิทยาลัยพลศึกษา
2. เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาค่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเพื่อให้เกิดการเรียนการสอนในสถาบันผลิตครูพลศึกษามีประสิทธิภาพสูงสุด
3. เป็นประโยชน์แก่ผู้ที่จะทำการศึกษาค้นควาหรือวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนในวิทยาลัยพลศึกษาในโอกาสต่อไป

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ปัญหาการจัดการเรียนการสอน หมายถึง เหตุการณ์หรือสภาพการที่ก่อให้เกิดความยุ่งยากหรือเป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอน

อาจารย์ หมายถึง อาจารย์ที่ทำการสอนในวิทยาลัยพลศึกษา ปีการศึกษา
2529

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาที่เรียนวิชาเอกพลศึกษา ระดับประกาศนียบัตร
วิชาการศึกษาชั้นสูงในวิทยาลัยพลศึกษา ปีการศึกษา 2529

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย